

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Міхєєв А.О., Дейнека С.Є., Сидорчук І.Й.

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», Чернівці, Україна

maos@bsmu.edu.ua

Практичні заняття у навчальному процесі закладів вищої освіти медичного спрямування є основною частиною навчання і академічного навантаження викладачів. Лекції традиційно закладають основи наукових знань в узагальненій формі, самостійна робота студентів покликана розширити знання та створити теоретичну базу, а саме практичне заняття покликане не тільки поглибити і розширити ці знання, а й закріпити їх та сформувати вміння та навички. Адже саме практичні заняття розбудовують клінічне та наукове мислення, мову студента, дозволяють перевірити та оцінити отримані ним теоретичні знання, оцінити вміння та навички.

Наповненість та зміст практичних занять визначена робочою навчальною програмою з відповідної дисципліни і методичним матеріалом до нього, а якість його реалізації безпосередньо залежить від досвіду та майстерності викладачів. Успіх педагогічної діяльності багато в чому залежить від ерудиції викладача, глибини його знань свого навчального курсу, володіння професійними навичками, а також від світогляду та моральних якостей.

У сучасних закладах вищої освіти, і медичних зокрема, «якісне» практичне заняття повинно мати два етапи: моделювання заняття і його реалізація. На етапі моделювання слід визначити мету і завдання заняття, які відповідатимуть певним вимогам: соціальному замовленню (тобто повинно відбуватися в обсязі необхідному для підготовки лікаря загальної практики); реальності досягнення за відведений час і при певному рівні підготовленості студентів; визначеності (відображається в термінах знати та вміти); діагностичності (кількісні параметри завдань, що дозволить визначити ступінь їх досягнень).

На другому етапі, що виконує мотиваційну функцію й часто стимулює студентів до вивчення даної теми, відбувається формування логічного клінічного мислення та відпрацьовуються вміння і практичні навички. Для цього можна використовувати різноманітні клінічні ситуаційні завдання, написання тестових завдань і обов'язково виконання практичної частини з приготуванням мікропрепаратів, постановкою серологічних

реакцій, оцінюванням їх результатів, тощо. Усе це забезпечує швидке й правильне орієнтування в мінливих конкретних педагогічних ситуаціях та активізує навчальну діяльність студента, стимулює й синтезує його пізнавальну діяльність.

Пізнавальну діяльність студентів на практичних заняттях можна активувати з використанням наступних прийомів або етапів: пояснення викладача; показ або інструктаж; проба «пера», на якому частина студентів виконує певну практичну роботу, інші спостерігають і аналізують; виконання роботи всіма студентами, а викладач особливу увагу приділяє студентам, які погано справляються із завданням; і на останок контроль з оцінюванням всіх студентів.

При такому розподілі основна частина практичного заняття повинна бути стандартизована, а окремі елементи можуть змінюватися та «народжуватися» у процесі навчання. Саме тут є момент педагогічної творчості викладача, вміння вступити в контакт зі студентами. Ефективність проведення практичного заняття залежить від психологічного клімату й демократичного відношення в групі, адже педагог повинен бути не тільки гарним оповідачем, але й слухачем, завжди відповідати позитивно, помилки виправляти коректно і принципово.

Викладач вищої школи не має права дозволяти собі виразити відношення до студента брутально чи з презирством, коректність повинна дотримуватися й при виборі дистанції спілкування. Водночас, необхідно пам'ятати, що зайва фамільярність не тільки не прикрашає педагога, але й знижує коефіцієнт засвоєння студентів. Психологічне спілкування зі студентами – це важлива деталь досягнення мети практичного заняття і успішного його проведення.

Таким чином, при проведенні практичного заняття в сучасних закладах вищої медичної освіти слід дотримуватися наступних положень:

1. Навчання студентів під час проведення практичного заняття проходить більш успішно, якщо супроводжується практичними діями.
2. Поки одні студенти виконують практичні завдання, інші можуть спостерігати, коментувати чи корегувати, що суттєво покращить засвоєння знань та опанування практичних навичок.
3. Викладач при проведенні практичного заняття може безпосередньо спілкуватися з меншим числом студентів, контролюючи при цьому виконання практичних дій інших.

4. При проведенні практичного заняття у сучасних умовах перевага надається можливості для конструктивного зворотного зв'язку та закріплення практичних навичок та вмінь.

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ»

Міхсєв А.О.

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», Чернівці, Україна

maos@bsmu.edu.ua

В сучасному світі споживацьке ставлення людства до оточуючого середовища, виснаження природних ресурсів, руйнування екосистем, глобальне забруднення біосфери відходами виробництва призвели до екологічної кризи, яка поряд із кризою культури в цілому є наслідком техногенного розвитку цивілізації. Під екологічною культурою розуміють сукупність інтелектуальної, творчої та емоційної сфер, що забезпечують екологічно обґрунтовану взаємодію людини з навколишнім світом. Вона також є частиною загальної культури та служить своєрідним індикатором «якості» суспільства й рівнем його цивілізованості.

Формування нових світоглядних орієнтацій і розвиток екологічної культури можливі, насамперед, через освіту і виховання. Нинішнє сторіччя, яке називають інформаційно-екологічним, повинне підготувати та виростити екологічно грамотних фахівців, здатних ефективно протистояти погіршенню екологічної обстановки, мати досить знань і навичок для відновлення порушених екосистем, переосмислити місце й роль на нашій планеті людства, забезпечити безпеку життєдіяльності, гарне здоров'я й довголіття.

Тому добитися бажаних результатів можна лише через активну екологізацію знань і вдосконалювання освіти й виховання. Сьогодні для кожної людини будь-якого віку й професії стають обов'язковими основи екологічних знань і екологічної культури. Заклади вищої освіти, зокрема і медичні, повинні брати активну участь у програмі екологічної освіти і здійснювати підготовку екологічно грамотних фахівців різного профілю, що будуть здатні забезпечити безпеку життєдіяльності людей та відновити їх здоров'я.